

EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL

Zitting 1965—1966

Nr. 177a

EINDVERSLAG van de commissie van rapporteurs voor het ontwerp van wet houdende regelen met betrekking tot de opsporing van delfstoffen door boringen (Wet opsporing delfstoffen).

Nadat het voorlopig verslag der commissie aan de Regering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD

De ondergetekende heeft met voldoening kennis genomen van de passages uit het voorlopig verslag van de commissie van rapporteurs voor het onderhavige wetsontwerp, waarin van verschillende zijden instemming wordt betuigd met de strekking van het voorliggend wetsontwerp.

Door vele leden werd de omstandigheid ter sprake gebracht, dat de memorie van toelichting het begrip geologische eenheid als een hanteerbaar uitgangspunt voor het vergunningenbeleid introduceert. Zij gaven daarbij als hun mening te kennen, dat met de woorden geologische eenheid geen vaststaand begrip wordt aangeduid, daar al naar gelang de aard en de soort delfstof en de geologische gesteldheid van het terrein, de uitgangspunten anders liggen. De ondergetekende kan met deze constatering in zijn algemeenheid instemmen. Het criterium geologische eenheid is nl. niet in algemene zin exact te definiëren. In de praktijk zal bij de uitvoering van het onderhavige wetsontwerp onder geologische eenheid in beginsel worden verstaan een gebied, waarbinnen gelijksoortige mogelijkheden tot accumulatie van delfstoffen kunnen optreden. Hoewel de aldus aan dit criterium gegeven betekenis niet in alle gevallen voldoende bruikbaar zal zijn, acht de ondergetekende niettemin het begrip geologische eenheid het aangewezen uitgangspunt voor de toewijzing van vergunningsgebieden. Door hantering van dit criterium zal namelijk zoveel mogelijk worden voorkomen, dat in een later stadium winning door verschillende rechthebbenden plaatsvindt uit een zelfde delfstofvoorkomen.

Hij kan niet de zienswijze van de hier aan het woord zijnde leden delen, dat veelal bij het verlenen van boorvergunningen te weinig bekend zal zijn omtrent de plaatselijke omstandigheden en dat de beschikbare gegevens te summier zullen zijn om een geologische eenheid te omgrenzen. Immers, het onderhavige wetsontwerp beoogt alleen de opsporing van delfstoffen door boringen te regelen en het laat dus onverlet de onder de vigerende Mijnwet 1810 bestaande vrijheid van opsporing op andere wijze dan door het verrichten van boringen, zoals b.v. door seismisch onderzoek. Het ligt derhalve in de rede, dat aanvragers in het algemeen van tevoren seismische of andere verkenningsonderzoekingen zullen instellen, ten einde — al dan niet mede op grond van gegevens, verkregen uit elders reeds verrichte boringen — te bepalen voor welk gebied zij een boorvergunning zullen aanvragen. Dergelijke onderzoekingen zijn mede van belang in verband met de bepaling in ar-

tikel 5, eerste lid, van het ontwerp, dat bij de aanvraag een kaart moet worden overgelegd, waarop onder meer is aangegeven, waar de aanvrager voornemens is in de eerste twee jaren met gebruikmaking van de vergunning boringen te verrichten.

De ondergetekende is dan ook van mening, dat de resultaten van de eerderbedoelde onderzoeken de Geologische Dienst in staat zullen stellen de Minister van Economische Zaken omtrent een verantwoorde begrenzing der toe te wijzen gebieden te adviseren.

De bij sommige leden gerezen vraag, of het ontwerp, wet geworden, niet zal leiden tot ernstige stagnatie bij het afgeven van concessies, kan de ondergetekende ontkennend beantwoorden. Ter adstructie moge dienen, dat nadat het wetsontwerp kracht van wet zal hebben gekregen, de behandeling van nieuwe concessieaanvragen zal kunnen worden vergemakkelijkt, doordat dan geen elkaar veelvuldig overlappende aanvragen meer zijn te verwachten, zoals bij de thans in behandeling zijnde aanvragen wel het geval is. De beslissing op de laatstbedoelde aanvragen zal door het voorliggend ontwerp van wet niet worden vertraagd omdat, zoals de ondergetekende in de memorie van antwoord nopens het onderhavige wetsontwerp aan de Tweede Kamer heeft medegedeeld (blz. 1, laatste alinea), hij het niet wenselijk acht boorvergunningen te verlenen voor gebieden, ten aanzien waarvan aanvragen om concessie nog in behandeling zijn.

Zoals de aan het woord zijnde leden in herinnering brachten, is de ondergetekende van oordeel, dat een nauw verband zal moeten bestaan tussen de aan winningsvergunningen voor het continentaal plat te verbinden voorschriften en de voorwaarden, te verbinden aan de concessies voor het Nederlandse territorium. Ter beantwoording van de door deze leden gestelde vraag, wat hij zich voorstelt ten aanzien van deze laatste concessies zolang de nieuwe mijnwet niet tot stand is gekomen, moge hij erop wijzen, dat zolang de Mijnwet 1810 niet door een nieuwe mijnwet is vervangen, de situatie op het punt van het verlenen van concessies op het Nederlands territorium ongewijzigd blijft en dus de bevoegdheid tot het verlenen van concessies en derhalve ook tot het vaststellen van concessievoorwaarden in handen zal blijven van de Kroon. Dit impliceert, dat de mogelijkheid volledig open blijft om aan de door deze leden bedoelde concessies voorwaarden te verbinden, die het beoogde verband leggen met de aan winningsvergunningen voor het continentaal plat te verbinden voorschriften, nadat de algemene maatregel van bestuur, waarin de laatstbedoelde voorschriften zullen worden vastgelegd, in werking zal zijn getreden.

In aansluiting hierop kan de ondergetekende, ter beantwoording van de desbetreffende vraag van deze leden, voorts mededelen, dat het in zijn bedoeling ligt de aan de nog vóór het tot stand komen van de nieuwe mijnwet te verlenen concessies voor bitumina te verbinden voorwaarden, voor zover mogelijk, te doen aansluiten aan de voorschriften, welke zullen worden verbonden aan winningsvergunningen voor deze delfstoffen op het continentaal plat. In hoeverre daarbij aanpassing nodig zal zijn in verband met verschillen in de omstandigheden ten aanzien van deze beide categorieën van winningsrechten is in dit stadium, nu de algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 12 van de Mijnwet continentaal plat nog niet tot stand is gekomen, niet te beoordelen.

Naar aanleiding van de door vele andere leden gestelde vraag, wanneer de beslissingen op de aanhangige aanvragen om concessie kunnen worden tegemoetgezien, moet de ondergetekende volstaan met de mededeling, dat ter zake de voorbereidende werkzaamheden reeds zijn verricht, maar dat de afdoening van die concessieaanvragen geen verdere voortgang zal kunnen vinden zolang de algemene maatregel van bestuur op grond van

artikel 12 van de Mijnwet continentaal plat niet tot stand is gekomen.

Door enige leden wordt de vraag gesteld, welke betekenis is te hechten aan de in de memorie van toelichting vervatte mededeling, dat bij het te voeren concessiebeleid aan vergunninghouders, die met gebruikmaking van hun vergunning een in die vergunning vermelde delfstof in een ontginbare hoeveelheid hebben gevonden, een zekere mate van prioriteit zal worden verleend. Naar aanleiding van deze vraag moge de ondergetekende het volgende opmerken.

Indien een vergunninghouder in zijn gebied een in zijn vergunning vermelde delfstof in een ontginbare hoeveelheid heeft aangetroffen en een aanvraag om concessie voor de winning van die delfstof heeft ingediend, is het billijk hem met betrekking tot de verlening van die concessie een zekere voorrang toe te kennen boven eventuele andere gegadigden. De ondergetekende acht het echter onjuist om met de verlening van een boorvergunning vooruit te lopen op de verlening van een concessie, door aan de vergunninghouder een recht op concessie toe te kennen bij het aantreffen van de delfstoffen in een ontginbare hoeveelheid. Hij baseert dit standpunt primair op de overweging, dat de beslissing omtrent de concessieverlening bij de Kroon berust, terwijl boorvergunningen door de Minister van Economische Zaken zullen worden verleend.

De ondergetekende acht het voorts niet gewenst om, vooruitlopend op de totstandkoming van een nieuwe mijnwet, in de als noodverband bedoelde regeling de vrijheid van de Kroon in de keuze van de concessionaris te beperken. Daarmede zou immers het systeem van de Mijnwet 1810 in de kern worden aangetast, hetgeen gezien de beperkte strekking van het onderhavige wetsontwerp naar de mening van de ondergetekende niet juist zou zijn. Daarnaast zou het ook weinig doeltreffend zijn om in dit wetsontwerp een koppeling tussen opsporing en winning in enge zin aan te brengen, aangezien dan tevens de voorwaarden ten aanzien van de winning tevoren zouden moeten worden vastgesteld, zoals zulks geschiedt in het systeem van de Mijnwet continentaal plat. Het verlenen van een recht op concessie tegen onbekende voorwaarden zou uiteraard weinig zinvol zijn.

Door vele leden werd tenslotte nog de vraag gesteld, welke criteria de ondergetekende zal hanteren bij de toewijzing van de nog lopende concessieaanvragen. Zoals reeds opgemerkt in de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer (blz. 2, linker kolom, vierde volle alinea), acht de ondergetekende het onjuist zich thans uit te spreken over de criteria, welke hij bij dit toewijzingsbeleid denkt toe te passen.

De Minister van Economische Zaken,

J. M. DEN UYL.

De commissie van rapporteurs heeft gemeend met de mededeling van dit antwoord aan de Kamer haar eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld 11 juli 1966.

RAEDTS
ZIJLSTRA
POLAK
DELPRAT (*Voorzitter*)
BÜHRMANN.